

Správa z kontroly pre OcZ

Na základe schváleného plánu kontrolnej činnosti, ukončil hlavný kontrolór obce Zemianske Kostolany ing. Jozef Krett od ostatného zasadnutia OcZ nasledovnú kontrolu:

Dodržiavanie a uplatňovanie zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v platnom znení, pri vedení registratúry v podmienkach obecnej samosprávy.

Kontrola bola vykonaná u kontrolovaného subjektu:

Obecný úrad Zemianske Kostolany

4. apríla 60/28

972 43 Zemianske Kostolany

Predmetom následnej finančnej kontroly je kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v platnom znení, pri vedení registratúry v podmienkach obecnej samosprávy v období od 01.01.2017 do 30.05.2017 na základe náhodným výberom vybratých registratúrnych záznamov, s prihliadnutím aj na predchádzajúce obdobie.

Cieľom následnej finančnej kontroly je overiť objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými aktmi riadenia, ako aj overiť, ako sú v kontrolovanom subjekte dodržiavané ustanovenia zákona NR SR č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Dátum vyhotovenia návrhu správy: 20.11.2017

Dátum doručenia návrhu správy na oboznámenie povinnej osoby: 30.11.2017

Kontrolovanému subjektu bola stanovená lehota na podanie námietok k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam alebo opatreniam najneskôr do 08.12.2017 do 10,00 h, ktorú kontrolovaný subjekt nevyužil a nepodal písomné námietky k zisteným nedostatkom.

Kontrolovanému subjektu bola tiež stanovená lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku najneskôr do 30.06.2018, proti ktorej kontrolovaný subjekt tiež nenamietal.

Spôsob vysporiadania sa so vznesenými námietkami: - neboli vznesené žiadne námietky ku kontrole.

Kontrolovanú oblasť upravujú hlavne nasledovné predpisy:

- Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len v z. n. z. d.)
- Vyhláška MV SR č. 410/2015 Z. z. o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu
- Registratúrny poriadok obce Zemianske Kostolany (jeho súčasťou je aj Registratúrny plán obce Zemianske Kostolany) účinný od 01.07.2016

Ku dňu začatia kontroly, ktorý bol stanovený v „Oznámení o začatí kontroly“ na 12.06.2017 o 14,00 h mi z požadovaných dokladov:

- schválený registratúrny poriadok obce a jeho dodatky,
- registratúrny plán a jeho dodatky,
- zostava z registratúrneho denníka za kontrolované obdobie,
- vzor zostavy z jednotlivých druhov spisov, napr. daňový spis za PO, FO, atď.,
- certifikát k registratúrnemu programu používanému obcou a
- manuál k tomuto programu,

boli predložené všetky doklady, až na vzor zostavy z jednotlivých druhov spisov napr. daňový spis za PO, FO, atď., ktoré sa v tomto období u FO ešte neviedli v súlade so zákonom o archívoch a registratúrach, ako ani v súlade s § 23 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“). Následne mi bol predložený náhodným výberom vybratý daňový spis právnickej osoby (PO), vyhotovený v kontrolovanom období.

V tejto súvislosti musím konštatovať, že ku kontrole neboli zo strany kontrolovaného subjektu predložené úplné a kompletne spisy daňovníkov – fyzických osôb (FO), pričom existenciu spisu predpokladá aj ustanovenie § 23 daňového poriadku, ktoré zakladá právo daňového subjektu a iných oprávnených osôb **nazerat' do spisu**.

Správca dane tak správne nevedie spisy daňových subjektov - PO, čo je jednak v rozpore s § 23 daňového poriadku, ako aj v rozpore s niektorými ustanoveniami zákona NR SR č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (viď nižšie).

Čo sa týka registratúry, tak v § 2, sa v jednotlivých odsekoch píše, napr. že :

- v ods. 14) „**Registratúra je súbor všetkých registratúrnych záznamov evidovaných pôvodcom registratúry.**“
- v ods. 15) „**Registratúrny záznam je informácia evidovaná pôvodcom registratúry.**“
- v ods. 16) „**Pôvodca registratúry je právnická osoba alebo fyzická osoba, z činnosti ktorej vzniká registratúra.**“
- v ods. 19) „**Spis je registratúrny záznam alebo súbor registratúrnych záznamov, ktoré vznikli v súvislosti s vybavovaním tej istej veci.**“

Opatrenie č. 1:

V daňovom konaní vytvárať spisy u fyzických osôb v zmysle § 23 vyššie citovaného daňového poriadku, ktoré budú zároveň v súlade s § 2 ods. 19, zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Obec vedie správu registratúry prostredníctvom certifikovaného elektronického informačného systému na správu registratúry. Ku kontrole mi tak boli predložené nasledovné doklady:

- registratúrny poriadok obce Zemianske Kostol'any, vrátane všetkých 12. príloh + list MV SR, Štátny archív v Trenčíne, pracovisko archív Bojnice č. SATN3-2016/001819-002 zo dňa 01.06.2016, ako aj „Žiadosť o schválenie dodatku k registratúrnemu poriadku obce Zemianske Kostol'any“ č. S/000137/2017-1012 zo dňa 06.04.2017 vrátane 3 príloh:
- Čl. 7a – Evidovanie záznamov a spisov prostredníctvom elektronického systému správy registratúry

- Čl. 8a – Tvorba spisu v elektronickom systéme správy registratúry
- „Certifikát o posúdení zhody elektronického informačného systému na správu registratúry č. SVS-OAR1-2016/013543“ Helios Green – modul Registratúra, verzia 44.10 WEB spoločnosti INTELSTOFT EAST, spol. s r. o., Agátová 2628/51, 075 01 Trebišov, IČO 35 595 705. (MV SR tomuto systému pridelo úroveň hodnotenia: „Vysoká úroveň“.)
- List MV SR, Štátny archív v Trenčíne, pracovisko Archív Bojnice č. SATN3-2017/001106-002 zo dňa 18.04.2017 v ktorom obci oznamujú, že posúdili v zmysle zákona uvedený návrh dodatku k Registratúrnemu poriadku Obecného úradu Zemianske Kostolany a berú jeho zavedenie do praxe na vedomie.

Ďalej mi bol predložený na 20 stranách „Ročný zoznam spisov“ za rok 2017, ktorý k 30.05.2017 obsahoval 266 spisov. Taktiež mi bol poskytnutý „Manuál pre používateľov modulu Registratúra informačného systému Helios Green“ a k nahliadnutiu „Registratúrne denníky za roky 2015 a 2016“ (každý vedený samostatne).

„Registratúrny denník za rok 2015“ bol založený dňa 2.1.2015 Mgr. Erikou Matejovičovou – poverenou správou registratúry, obsahuje 202 strán, t. j. 101 listov na ktorých je evidovaných 2008 pridelených registratúrnych čísel. Registratúrny denník je v zmysle zákona uzavretý nasledovným zápisom: „Registratúrny denník uzavretý dňa 30.12.2015 registratúrnym číslom 2008/15. Odtlačok pečiatky obce a podpis starostky obce s uvedením mena a funkcie.

„Registratúrny denník za rok 2016“ bol založený dňa 04.01.2016 Mgr. Erikou Matejovičovou – poverenou správou registratúry, obsahuje 194 strán, t. j. 97 listov na ktorých je evidovaných 1 929 pridelených registratúrnych čísel. Registratúrny denník je v zmysle zákona uzavretý nasledovným zápisom: „Registratúrny denník uzavretý dňa 29.12.2016 registratúrnym číslom 1929/16. Odtlačok pečiatky obce a podpis starostky obce s uvedením mena a funkcie.

V rámci tejto kontroly som ďalej požadoval predložiť aj prípadné zápisy z kontrol vykonaných inými kontrolnými orgánmi, s rovnakým alebo obdobným cieľom a predmetom kontroly. Takáto kontrola však v období posledných troch rokov vykonaná nebola.

Predmetom mojej kontroly bolo dodržiavanie zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ustanovení vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 410/2015 Z. z. o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu, ako aj dodržiavanie záväzných interných aktov riadenia na správu registratúry (registratúrny poriadok a registratúrny plán).

Vykonanou kontrolou neboli zistené nedostatky a porušenie § 16 zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky MV SR č. 410/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov, ako ani porušenie jednotlivých ustanovení Registratúrneho poriadku vrátane registratúrneho plánu obce Zemianske Kostolany.

Z dôvodu nadobudnutia účinnosti Vyhlášky MV SR č. 410/2015 z 9. decembra 2015 o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a tvorbe spisu bol obci Zemianske Kostolany schválený MV SR, Štátnym archívom v Trenčíne, pracovisko Archív Bojnice listom zo dňa 01.06.2016 pod č. SATN3-2016/001819-002, registratúrny poriadok (vrátane registratúrneho plánu) a bolo schválené jeho zavedenie do praxe obce Zemianske Kostolany od 1. júla 2016.

Obec naposledy podala „Návrh na vyradenie písomností“ do Štátneho archívu v Nitre, pobočka Bojnice pod. č. 861/12 ešte dňa 30.6.2012. Posledné vyradenie písomností sa týka registratúrnych záznamov uvedených v zozname registratúrnych záznamov so znakom hodnoty „A“ v počte 22 položiek z rokov 1991 – 2001 s návrhom odovzdať ich do Slovenského národného archívu a záznamov bez znaku hodnoty „A“ v počte 24 položiek z rokov 1993 – 2001 navrhnutých na zničenie (viď príloha).

Nakoľko od tohto vyradovania písomnosti uplynula už viac ako 5 ročná lehota a od posledných vyradených písomnosti za rok 2001 uplynula už 16 ročná lehota, dá sa usudzovať, že nie sú dodržané niektoré ustanovenia zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v platnom znení, konkrétne sa jedná o § 16, ods. 2, písm. i) v ktorom sa hovorí, že **pôvodca registratúry je povinný vyradovať pravidelne registratúrne záznamy** len so súhlasom ministerstva a ďalej § 19 pojednávajúci o vyradovacom konaní, kde je v ods. 1 uvedené, citujem: „**Pôvodca registratúry navrhuje na vyradenie registratúrne záznamy, ktorým uplynula lehota uloženia. Ak niektoré z registratúrnych záznamov, ktorým uplynula lehota uloženia, ešte potrebuje, prerokuje vo vyradovacom konaní jej predĺženie.** Pôvodca registratúry nesmie do návrhu na vyradenie registratúrnych záznamov (ďalej len „návrh na vyradenie“) zaradiť registratúrne záznamy, ktorým uplynula lehota uloženia.“

Opatrenie č. 2:

Pravidelne vyradovať registratúrne záznamy v zmysle § 16 a § 19 zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Pri mojej kontrole som sa zamerail hlavne na evidenciu záznamov a spisov a ich súlad so schváleným Registratúrnym poriadkom obce Zemianske Kostol'any. Kontrolou bolo zistené, že záznamy a spisy sa v obci Zemianske Kostol'any vedú v zmysle schváleného registratúrneho poriadku. Na základe osobných skúseností môžem len konštatovať, že napriek nájdeným nedostatkom (viď vyššie) je správa registratúry v Obecnom úrade v Zemianskych Kostol'anoch na jednej z najvyšších úrovní v rámci mnou kontrolovaných obcí.

V zmysle platnej právnej úpravy neboli zistené žiadne nedostatky pri prijímaní a registrácii záznamov a spisov (až na tvorbu spisov u daňovníkov – fyzických osôb) v obci Zemianske Kostol'any a takto vedená agenda je pre pracovníkov obce prehľadná a dobre sa v nej orientujú.

Z hľadiska kontroly, sa dá len stotožniť so zákonnou úpravou evidovania záznamov a spisov s využitím elektronického systému správy registratúry, aj keď sa stále tento elektronický systém dopĺňa a upravuje na podmienky samosprávy, a to aj vďaka pripomienkam na jeho zlepšenie zo strany správkyné registratúry obce. Bez elektronickej správy registratúry je totiž táto z hľadiska kontroly nedostatočne preukazná.

Do budúcnosti očakávam prijatie zákona so zavedením povinnosti zabezpečiť správu registratúry u všetkých orgánov verejnej moci (vrátane škôl a malých obcí) prostredníctvom certifikovaného elektronického informačného systému na správu registratúry, tak ako sa to už predpokladá v § 16, ods.6) zákona o archívoch a registratúrach.

V Prievidzi dňa 08.12.2017

Ing. Jozef Krett
Hlavný kontrolór obce Zemianske Kostol'any